

Κυριακή Η΄ Λουκά: Ομιλία εις την παραβολήν του εμπεισόντος εις τους ληστές (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Νοεμβρίου 10, 2016

Ακούσαμε, ἀδελφοί μου, στό Εὐαγγέλιο τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό νά μᾶς λέη: «Κατέβαινε κάποιος ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ στήν Ἱεριχώ κι ἔπεσε στά χέρια ληστῶν. Τοῦ πῆραν τὰ ροῦχα, τόν ἐχτυπησαν καί τόν παράτησαν μισοπεθαμένο. Ἐνας ἱερεὺς κι ἕνας Λευίτης περνώντας ἀπό κεῖ τόν εἶδαν ἀλλά συνέχισαν τὸ δρόμο τους. Ἐνας Σαμαρείτης ὅμως πού ἤθρε στό μέρος αὐτὸ τόν εἶδε καί τόν λυπήθηκε. Ἀνακάτεψε λοιπὸν κρασί καὶ λάδι κι ἔβαλε στίς πληγές, τίς ἔδεσε κι' ἀφοῦ τόν ἔβαλε πάνω στό ζῶο του, τόν ἔφερε στό πανδοχεῖο. Ἐδωσε στὸν πανδοχέα δυὸ δηνάρια καὶ τοῦ εἶπε. Περιποιήσου τὸν ἄνθρωπο κι ἂν ξοδέψης περισσότερα, στήν ἐπιστροφή θὰ σοῦ τὰ δώσω ἐγώ». Ἄς δοῦμε λοιπὸν **τὸ νόημα τῆς παραβολῆς** καὶ μὲ γνωστικὴ ψυχὴ κατανοώντας το, ἄς γνωρίσωμε τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ.

Ἄνθρωπος εἶναι ὁ **Ἀδάμ**, **Ἱερουσαλήμ ἡ πολιτεία τῶν οὐρανῶν** καὶ **ἡ σύνεση**, **Ἱεριχώ ὁ κόσμος**. Ὅσο λοιπὸν ὁ Ἀδάμ, πρὶν ἀπὸ τὴν παρακοή, εἶχε φρόνημα τῶν οὐρανῶν καὶ ἀγγελικὴ ζωὴ, εἶχε ἀνεμπόδιστη εἴσοδο στήν ἐπουράνια πόλη Ἱερουσαλήμ. Κατοικώντας, ζώντας μέσα στίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ τίποτα δὲν τὸν νικοῦσε οὔτε τὸν τραυμάτιζε. Ὅταν ὅμως παράκουσε τὸ Θεὸ καὶ δὲν φύλαξε τίς ἐντολές του, ἀλλὰ παρασύρθηκε ἀπὸ τό φίδι, τότε κατέβηκε στήν Ἱεριχώ δηλαδή στὴ γῆ, κι' ἀσχολήθηκε μὲ τὰ ἔργα τῆς γῆς. Γιατὶ Ἱερουσαλήμ σημαίνει ἀνάβαση, ἐνῶ Ἱεριχώ κατακλυσμός. Κατέβηκε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ στήν Ἱεριχώ, ἀπὸ τὴ ζωὴ δηλαδή τῶν οὐρανῶν στὴ ζωὴ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἀπάτη τοῦ διαβόλου. Ὅταν κάποιος τηρῆ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τότε ζῆ στοὺς οὐρανοὺς, ὅπως λέει ὁ Ἀπόστολος: Ἡ δικὴ μας πολιτεία εἶναι στὸν οὐρανό. Κατέβηκε ἀπὸ τὴ δόξα στήν ἀδοξία, ἀπὸ τὸν παράδεισο τῆς ἀπολαύσεως στὴ γῆ μὲ τ' ἀγκάθια, ἀπὸ τὴ ζωὴ στό θάνατο. Ὅταν φᾶτε, λέει, ἀπὸ τὸ δένδρο, θὰ σᾶς κυριαρχήσῃ ὁ θάνατος, δηλαδή ἡ ἀμαρτία. Γιατὶ **ἀμαρτία, ἡ παρακοὴ στό θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι θάνατος ψυχῆς**. Κατέβηκε ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ τὴν ἀγιωσύνη τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἦρθε στήν Ἱεριχώ δηλαδή στό βάραθρο τῆς παρακοῆς, στό θάνατο τῆς ἀμαρτίας.

Καὶ πέφτει στὰ χέρια τῶν **ληστῶν**, παναπῆ τοῦ **διαβόλου** καὶ τῶν δυνάμεών του. **Δρόμος**, εἶναι **ἡ ζωὴ** αὐτὴ ὅπου βάδισε ὁ Ἀδάμ κι' ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστῶν καὶ τὸν ἀπογύμνωσαν. Καὶ **ποιὰ στολὴ τοῦ ἔβγαλαν;** Τὴ στολὴ τῆς ὑπακοῆς, τὴ φιλία μὲ τοὺς ἀγγέλους, τὴν ἀθάνατη δόξα, τὴ συναναστροφὴ μὲ τὸ Χριστό, τὴν παραδεισένια χαρὰ, τὴν οὐράνια ζωὴ. Αὐτὴ τὴ στολὴ τοῦ ἔβγαλαν. Καὶ τοῦ

προξένησαν **πληγές**, δηλαδή **άμαρτίες**, πορνείες, μοιχείες, είδωλολατρείες, φαρμακώματα, δολοφονίες, φιλονικίες, θυμό κι όλη την υπόλοιπη σειρά των κακών. Αυτά τα έργα πληγώνουν τον άνθρωπο, αυτά προξενούν τη δυσωδία και τη φθορά. Κι ότι είναι ακριβώς αυτό, κατανοήστε το από το Δαβίδ, πώς άπεικονίζοντας στον έαυτό του τις πληγές του Άδάμ τις άποκαλεί μώλωπες και λέει όρθά· Έβρώμησαν και σάπισαν τα χτυπήματά του έξ αιτίας της άπιστίας μου. **Κάθε άμαρτία προκαλεί μώλωπα και τραύμα**. Λαβώθηκε λοιπόν από την παρακοή, χτυπήθηκε για τις άνομίες, όπως λέει ό προφήτης· Χτυπήθηκα σαν το χόρτο και ή καρδιά μου ξηράθηκε, γιατί λησμόνησα να φάω το ψωμί μου· να φυλάξω δηλαδή την έντολή του Θεού.

Τόν άφησαν, λέει, **μισοπεθαμένο, όχι γιατί δεν ήθελαν να τον σκοτώσουν, αλλά δεν άφησε ό Θεός**. Δέ θέλω, λέγει, το θάνατο του άμαρτωλού, όσο τη μετάνοιά του. Και **πού τον άφήνουν;** Στο δρόμο, δηλαδή στη ζωή αυτή· δρόμος λέγεται τούτη ή ζωή, έπειδή όλοι οί άνθρωποι πενρούν άπ' αυτή. Κι όταν έφτασε στο δρόμο ό ιερέυς και τον είδε, τον προσπέρασε. **Ίερέα όνομάζει τό μακάριο Μωϋσή και Άαρών**. Σ' αυτό μαρτυρεί κι ό Δαβίδ λέγοντος ότι ό Μωϋσής κι ό Άαρών είναι άπό τους ιερείς του κι ό Σαμουήλ άπ' αυτούς πού έπικαλοΰνται τ' όνομά του. Είναι τούτος λοιπόν ό άξιοθαύμαστος Μωϋσής πού δοξάστηκε, πού με τη δεκαπλή μάστιγά του χτύπησε τους Αίγυπτίους· αυτός πού έσχισε και ξέρανε την Έρυθρά και πέρασε άπ' αυτή το λαό, αυτός πού γλύκανε το νερό στο Μαρρά και πίσω άπό το σύννεφο μίλησε με το Θεό· αυτός πού έκαμε πολλά άξιοθαύμαστα· αυτός βαδίζοντας το δρόμο της ζωής και άφοΰ είδε τον άνθρωπο πληγωμένο στη γή, τον προσπέρασε, χωρίς να τον σηκώσει. Όμοια κι **ό Λευίτης, ή τάξη των προφητών**. Γιατί αυτοί, πού ήρθαν ύστερα άπό το Μωϋσή, άφοΰ έβάδισαν τον ίδιο δρόμο και συνάντησαν πληγωμένο τον άνθρωπο, δεν τον έσήκωσαν. Ούτε ό Μωϋσής με τα θαύματά του, ούτε οί προφήτες με τα σημεία τους, κανέννας δεν τον έλύτρωσε άπό το θάνατο, κανέννας δεν έκλεισε το τραύμα της άμαρτίας. Γιατί οί ίδιοι ήσαν της άμαρτίας δεσμώτες. Μ' όλο πού με τη σεμνή ζωή τους έγιναν φίλοι του Θεού, έπειδή ήσαν όμόσαρκοι με τον Άδάμ και προέρχονταν άπό την νεκρή ρίζα, **δεν μπορούσαν, κλαδιά αυτοί, να άποσπάσουν τη ρίζα της άμαρτίας**.

Κάποιος όμως **Σαμαρείτης** με έργα όχι τυχαία, προαίρεση σπλαχνική, φίλος των όμοδούλων του, όταν ήρθε στο μέρος αυτό και τον είδε πληγωμένο, τον λυπήθηκε, του έβαλε λάδι και κρασι και **έδεσε τις πληγές τους, τις άμαρτίες του. Τό πρόσωπο και τη μορφή του Σαμαρείτη παίρνει ό Κύριός μας Ίησούς Χριστός**. Άλλά θα πη κάποιος άπό τους άκροατάς· Γιατί άποκαλείς τον Κύριο Σαμαρείτη; Ναί, Σαμαρείτη τον λέγω όχι για τη φύση της θεότητός του αλλά για το σπλαχνικό τρόπο του. Ό Σαμαρείτης με την φύση του σώματός τους ήταν όμοιος με τους άλλους, κατά τη σπλαχνική προαίρεσή του όμως δεν ήσαν όμοιος· φάνηκε άνώτερός τους. Έτσι κι ό Κύριος παρουσιάστηκε σαν άνθρωπος με τη σωματική του μορφή, **όμοιος** με τους προφήτες και τους πατριάρχες κατά την ανθρωπίνη φύση πού έλαβε άπό τη Μαρία. Με τη δύναμη της θεότητός του όμως στάθηκε άπ' όλους

άνώτερος. Ἴσος μ' αὐτοὺς στὸ ἀνθρώπινο σχῆμα, ὄχι ἴσος στὴν ὑπερκόσμια δόξα. Ἐκεῖνοι ἀπὸ ἀδιαφορία καὶ σκληρότητα προσπέρασαν ἄσπλαχνα τὸν πληγωμένο. Ὁ Σαμαρείτης ὅμως φάνηκε πιὸ σπλαχνικὸς καὶ πιὸ εὐσεβὴς καὶ ἐλεητικός. Ὅμοια κι ὁ Χριστός. Οἱ πατριάρχες κι οἱ προφῆτες ἀδιαφόρησαν γιὰ τὸν ἄνθρωπο, πού ξέπεσε μὲ τὴν παρακοή του. Ἐκεῖνος μόνο ἀποδείχθηκε σπλαχνικὸς κι ἐλεητικός, κατὰ τὸ λόγο τοῦ προφήτη· Σπλαχνικὸς καὶ ἐλεητικὸς εἶναι ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλαιος· καὶ πάλι· Γιατὶ σύ, Κύριε, εἶσαι σπλαχνικός. Κι ὅπως ὁ Σαμαρείτης δὲν ἦταν ἀπὸ τὸ Ἰσραηλιτικὸ ἔθνος ἀλλὰ προερχόταν ἀπὸ **ἄλλη χώρα**, ἔτσι κι **ὁ Χριστὸς δὲν ἦταν ἀπὸ τὴ γῆ ἀλλὰ ἀπὸ τὸν οὐρανό.** Ἦρθε στὴ γῆ· ἦταν Θεὸς κι ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ χάρη μας. Ἦταν Κύριος καὶ ντύθηκε τὴ μορφή τοῦ δούλου. Ἐνίωσε συμπάθεια γιὰ μᾶς ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατέβηκε στὴ γῆ, εἶδε τὸν ἄνθρωπο ριγμένο, ληστευμένο, λαβωμένο ἀπὸ τὶς πορνεῖες, τὶς εἰδωλολατρεῖες, τὶς μοιχεῖες, τοὺς φόνους· εἶδε καὶ σπλαχνίσθηκε τὸ πλάσμα του καὶ τοῦ ἔβαλε κρασί καὶ λάδι, ἀφοῦ δηλαδὴ ἀνάμειξε τὰ δύο ἔκαμε ἀλοιφή καὶ τὰ ἔβαλε στὸν ἄνθρωπο.

Τὶ σημαίνει ἀφοῦ ἀνέμειξε κρασί καὶ λάδι; Ἀφοῦ συνδύασε τὴ θεία φύση μὲ τὴν ἀνθρώπινη, ἀφοῦ συνταίριασε τὴν εὐσπλαχνία μὲ τὴ σωτηρία ἔσωσε τὸν ἄνθρωπο. Ἀφοῦ ἐνέμειξε κρασί καὶ λάδι, ἀφοῦ ἔνωσε τὸ ἅγιο Πνεῦμα μὲ τὸ αἷμα του, ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο ζωὴ. Γιατὶ μόλις ἔσταξε τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου μας ἀπὸ τὴν πλευρὰ του ξεπλύθηκαν ἀπὸ τὸ χαρτὶ οἱ ἁμαρτίες μας.

Τί σημαίνει τώρα· Ἔδεσε τὶς πληγὲς του; Τοῦτο· ἔδεσε τὸ διάβολο κι ἐλευθέρωσε τὸν ἄνθρωπο. Ἔδεσε τὸ σκάφος κι ἐζωοποίησε τοὺς ναυαγούς, ἐδέσμευσε καὶ ὑπόταξε τὶς δυνάμεις τοῦ πονηροῦ. Κι ἐλευθέρωσε τὸν ἄνθρωπο. Ἄν θέλης νὰ τὸ σκεπτῆς καὶ διαφορετικὰ, ἄκου. Σὰ **λάδι** προσκομίζει τὸ **λόγο τῆς παρακλήσεως**, καὶ προσθέτει σὰν στυπτικὸ **κρασί** τὴ **διδασκαλία**, πού μαζεύει τὴ σκορπισμένη σκέψη, κατὰ τὸ λόγο τοῦ Ἀποστόλου· Ἐλεγξε, ἐπιτήμησε, παρακάλεσε. Καὶ τὸν ἀνέβασε στὸ ἴδιο του τὸ ζῶο, πῆρε δηλαδὴ ὁ Χριστὸς τὴ σάρκα πάνω στοὺς ὠμους τῆς θεότητός του καὶ τὴν ἀνέβασε ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό, οὔτε χρυσό, ἢ ἄργυρο, ἢ πολύτιμους λίθους ἀνέβασε ἀλλὰ τὸν κατ' εἰκόνα ἄνθρωπο ἀνέβασε ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς, στὸ μεγάλο καὶ θαυμαστὸ καὶ ἀπλόχωρο πανδοχεῖο, σ' αὐτὴν τὴν καθολικὴ Ἐκκλησία.

Καὶ τὴν παράδωσε στὸν **πανδοχέα**, στὸ μακάριο **Παῦλο**, στὸ στῦλο τῶν Χριστιανῶν, τὸ γνήσιο πανδοχέα, διδοντάς του δυὸ δηνάρια καὶ διὰ μέσου τοῦ Παύλου σὲ κάθε μιᾶς Ἐκκλησίας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς λειτουργούς. **Δυὸ δηνάρια**, τὴν **Παλαιὰ** καὶ τὴν **Καινὴ Διαθήκη**, λέγοντας· περιποιήσου τοῦτον τὸν ἄνθρωπο, κι ἂν ξοδέψης κάτι ἀκόμα, ἐγὼ θὰ ἐπιστρέψω καὶ θὰ σοῦ τὸ δώσω. Ἐννοεῖ τοῦτο· Φρόντισε γιὰ τὸ λαὸ πού προέρχεται ἀπὸ τὰ ἔθνη καὶ τὸν ἐμπιστεύτηκα σὲ σένα μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἐπειδὴ εἶναι ἄρρωστοι οἱ ἄνθρωποι, τραυματισμένοι ἀπὸ τῆς ἁμαρτίες, θεράπευσέ τους, θέτοντας ἐπάνω σὰν σιναισμὸ τοὺς προφητικὸς λόγους καὶ τὰ εὐαγγελικὰ διδάγματα ἀποκαθιστώντας τὴν ὑγεία

τους με τις νουθεσίες και τις παρακλήσεις τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ πειθοντάς τους νὰ στέκονται μακριὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ ἀφήσουν τὴν πλάνη τῆς ἁμαρτίας. Ἄν ὅμως κι ἔτσι μείνουν ἀδιόρθωτοι, λύγισέ τους με τοὺς αὐστηροὺς λόγους σου. Γίνε τὸ πρότυπο καὶ τὸ παράδειγμά τους, με τοὺς λόγους, με τὰ ἔργα σου, τὴ συμπεριφορὰ, τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη, τὴ σεμνότητα, γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὰ ἔχνη σου καὶ νὰ μιμηθοῦν τὴν ἐνάρετη ζωὴ σου. Κι ἂν κάμης τοῦτο, ἂν ἀπὸ λόγου σου κάμης κάποια προσθήκη λόγων ἢ ἔργων, ἂν δαπανήσης κάτι ἀκόμα, θὰ σοῦ τὸ δώσω στὴ ἐπιστροφή δηλαδὴ στὴ δευτέρα παρουσία μου, τὴν ἀνταποδοτικὴ· θὰ σοῦ δώσω μισθὸ τῶν κόπων σου ἄξιο. Γι' αὐτὸ κι ὁ Παῦλος με τὸ θάρρος τῶν ὑποσχέσεων αὐτῶν λέει· Μὲ πολλὴ χαρὰ θὰ ξοδέψω γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἀναλωθῶ γιὰ τις ψυχές σας, ἐννοῶντας τὴ διδασκαλίαν τοῦ πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς καὶ τὴν κηρυκτικὴν του διακονίαν. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι ποὺ οἰκοδομεῖ καὶ στηρίζει τις Ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ καὶ με τις πνευματικὲς ὑποδείξεις του θεραπεύει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ μοιράζοντας τὸ ὠφέλιμο στὸν καθένα, ὁδηγεῖ τις ψυχές στὴν αἰώνια ζωὴ. Στους πάντες ἔγιναν, λέει, τὰ πάντα, γιὰ νὰ σώσω τοὺς πάντες. Αὐτὸς εἶναι τῆς Ἐκκλησίας ὁ καλὸς πανδοχέας, ὅλους τοὺς δέχεται κι ὅλους τοὺς φροντίζει· δὲν ἀπομακρύνει τὸν πόρνο, δὲν ἀπεχθάνεται τὸν εἰδωλόλατρη, κανένα ἄλλον ἀσεβῆ κι ἀκάθαρτο δὲν ἀποδιώχνει, τοὺς δέχεται ὅλους. Σὰν γιατρὸς πλύνει τις πληγές, τις καθαρίζει καὶ τις σφογγίζει με λουτρὸ ξαναγεννημοῦ. Προσφέρει τοὺς στυφτικοὺς λόγους, ὅπως τὸ καρσί, γιὰ νὰ μὴν παρασυρῶμαστε ἀπὸ τις ἁμαρτίες τῆς ἄγνοιᾶς μας ἢ τις κακίες μας. Καὶ πάλι μᾶς θεραπεύει με παράκληση, σὰν με λάδι ἀλείφοντας τις ψυχές μας. Μᾶς λέει ὁ Παῦλος· Σᾶς παρακαλοῦμε, ἀδελφοί μου, με τὴν εὐσπλαχνίαν τοῦ Θεοῦ νὰ προσφέρετε τὰ σώματά σας θυσία ζωντανή, ἁγία, ἀρεστή, ὅπως πρέπει νὰ εἶναι ἡ λογικὴ σας λατρεία.

Ὅσοι λοιπὸν τυχαίνει νὰ εἴμαστε μαθηταὶ τῶν λόγων τοῦ Παύλου, ἅς φυλάξωμεν τις ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ μὴν ξεπέσωμε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ τῶν οὐρανῶν, τὴν πόλιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Καὶ μακάρι, με θεραπευμένα τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μας, ὑγιεῖς καὶ τέλειοι στὴν πίστη νὰ παρουσιαστοῦμε στὸ Χριστό, σῶοι καὶ θαρραλέοι, χωρὶς νὰ μειονεχτοῦμε σὲ κανένα καλὸ ἔργο καὶ ν' ἀπολαύσωμε τὴν ἀγαθὴ ὑπόσχεση στοὺς οὐρανοὺς με τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μαζὶ μ' Ἐκεῖνον, στὸν Πατέρα καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἅς εἶναι δόξα τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: kirigmata.blogspot.com)